

УДК 620.9

К.В. Ущановський

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ДП «НЕК «УКРЕНЕРГО»: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ, ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ

У статті проведено оцінку технічного стану основних засобів ДП «НЕК «Укренерго» на основі показників терміну експлуатації, коефіцієнтів зносу та придатності; виявлено суттєві протиріччя між результатами оцінки за цими показниками; досліджено природу цих протиріч, що полягає, зокрема, у викривленні реальних даних щодо вартості основних засобів; проаналізовано причини та наслідки такого викривлення; доведена необхідність коригування даних щодо вартості та зносу основних засобів ДП «НЕК «Укренерго».

Ключові слова: технічний стан, основні засоби, ДП «НЕК «Укренерго», термін експлуатації, коефіцієнти зносу та придатності, справедлива вартість.

Актуальність. Значні надбання радянського періоду дозволяють сучасній українській електроенергетиці забезпечувати потреби національної економіки та навіть здійснювати експорт електроенергії. Однак недостатній обсяг інвестицій у розширення та модернізацію основних фондів у період незалежності України зумовив загострення проблем, пов'язаних з їх моральним і фізичним зношуванням, недостатньою відповідністю динаміці розвитку окремих регіонів. Перелік цих проблем дуже широкий: від забруднення навколишнього середовища до можливих перебоїв постачання електроенергії, наслідки яких для економіки країни та життя її громадян можуть бути фатальними. Саме стан основних засобів є тією відправною точкою, що обумовлює переваги і недоліки, можливості і загрози у діяльності ДП «НЕК «Укренерго». Тому без достовірної, повної та своєчасної інформації щодо їх обсягів та технічного стану неможливо здійснювати раціональне управління поточною діяльністю та майбутнім розвитком підприємства, що доводить особливу актуальність проведеного у статті дослідження.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Класичні принципи та методика оцінки технічного стану основних засобів підприємств висвітлено у працях багатьох науковців, серед яких, зокрема, М. Білик, А. Загородній, Г. Кіндрацька, К. Ковальчук, Т. Костенко, В. Панков, Є. Підгора, В. Рижиков, Н. Тарасенко [1–4]. Особливості проведення аналізу ефективності використання та відтворення основних засобів на підприємствах окремих видів економічної діяльності досліджували О. Агрес, С. Гарна, Л. Гончар, Н. Довгало, О. Ємельянов, В. Козик, О. Колещук, В. Лесняк, І. Приварникова та інші. Однак проблеми удосконалення оцінки технічного стану основних засобів підприємств електроенергетичної галузі та, зокрема, ДП «НЕК «Укренерго» залишаються недостатньо дослідженими, хоча сам технічний стан основних засобів підприємства був об'єктом багатьох аналітичних праць, зокрема [5; 6].

Формулювання мети і завдань дослідження. ДП «НЕК «Укренерго» – велике підприємство зі складною дивізіональною організаційною структурою. Станом на 01.01.2014 р. на балансі ДП «НЕК «Укренерго» знаходилися 23,0 тис. км (по ланцюгах) магістральних і міждержавних повітряних ліній електропередачі напругою 35–800 кВ та 137 підстанцій напругою 110–750 кВ, загальна встановлена потужність автотрансформаторів і трансформаторів складала 78729,1 МВА [7]. Завданням роботи є здійснення оцінки технічного стану основних засобів підприємства в територіальному розрізі, виявлення основних проблем, що виникають у процесі такої оцінки, дослідження їх причин та наслідків, а також обґрунтування шляхів їх розв’язання через удосконалення науково-практичних підходів до оцінки технічного стану основних засобів.

Викладення основного матеріалу. Для того, щоб здійснити кількісну оцінку певного явища або процесу в територіальному розрізі, необхідно мати значення показника (або показників), що задовольняє вимоги адекватності, порівнянності, точності і повноти вимірювання. Адекватність – здатність показника відображати саме ту властивість, яка цікавить дослідника. Точність та повнота вимірювання залежать від наявних можливостей збору та обробки первинної інформації, необхідної для розрахунку показника [8, с. 124–125]. Порівнянність при здійсненні порівнянь між територіальними одиницями забезпечуються за рахунок того, що показник для різних територіальних одиниць має бути розрахований за однією методикою, для одних періодів (на одні моменти) часу та в одних одиницях виміру.

Показник, за яким в першу чергу оцінюють технічний стан основних засобів на ДП «НЕК «Укренерго», – термін експлуатації відповідних об’єктів. Дослідивши дані табл. 1, можна дійти таких висновків: 56,0% повітряних ліній електропередач ДП «НЕК «Укренерго» станом на 01.01.2014 експлуатуються понад 40 років. Порівняно з попереднім роком ця цифра зросла на 8,5%, а порівняно зі станом на 01.01.2010 – на 18,5%, що свідчить про стрімке загострення проблеми зношування основних фондів підприємства. Найгірша ситуація станом на 01.01.2014 р. мала місце у Донбаській електроенергетичній системі, де в експлуатації понад 40 років знаходилося 69,1% повітряних ліній. Найкращою була ситуація у Південній та Південно-Західній системах – 34,5 та 41,5% відповідно.

Однак показник терміну експлуатації, хоча й ідеально відповідає вимогам порівнянності, а також точності і повноти вимірювання, не має достатнього рівня адекватності. Адже повітряні лінії експлуатуються в різних умовах (технічних, природно-кліматичних), мають різний обсяг проведення ремонтних робіт тощо. Так, з одного боку, внаслідок зміни в останні десятиріччя кліматичних умов значна кількість побудованих у 1970-ті рр. ліній знаходяться під впливом підвищених навантажень. Значною мірою це виявляється в осінньо-зимовий період у південних районах України.

Внаслідок посилення навантажень та впливів від штормового вітру, ожеледі, вібрації та галопування проводів на повітряних лініях цих енергосистем значно збільшилась кількість пошкоджень підвісок, арматури, металоконструкцій опор; залізобетонні стояки та фундаменти ліній також зазнають прискореного руйнування. Наслідком цього в останні роки є значна

Таблиця 1

Довжина ПЛ електропередачі по трасі та по ланцюгах ДП «НЕК «Укренерго» за терміном експлуатації в електроенергетичних системах станом на 01.01.14 р. [7]

Електроенергетична система	Усього, км		У т. ч. знаходяться в експлуатації, років (по ланцюгах)					% до загальної довжини ПЛ в електроенергетичній системі			
	по трасі	по ланцюгах	км					до 25	з 25 до 30	з 30 до 40	40 і більше
			до 25	з 25 до 30	з 30 до 40	40 і більше					
Дніпровська	4036,590	4307,470	367,930	848,500	488,390	2602,650	8,6	19,7	11,3	60,4	
Донбаська	3393,959	4041,489	545,769	140,305	563,232	2792,183	13,5	3,5	13,9	69,1	
Західна	3301,410	3678,910	177,860	409,100	955,880	2136,070	4,8	11,1	26,0	58,1	
Кримська	1333,106	1369,398	163,626	60,100	296,880	848,792	11,9	4,4	21,7	62,0	
Південна	2480,685	2549,839	588,259	331,680	750,826	879,074	23,1	13,0	29,4	34,5	
Південно-Західна	2259,870	2263,400	229,540	77,180	1017,360	939,320	10,1	3,4	45,0	41,5	
Північна	2158,296	2368,775	5,420	569,229	375,908	1418,218	0,2	24,0	15,9	59,9	
Центральна	2415,320	2425,520	36,160	106,640	1009,040	1273,680	1,5	4,4	41,6	52,5	
Разом	21379,236	23004,801	2114,564	2542,734	5457,516	12889,987	9,2	11,1	23,7	56,0	

кількість аварійних вимикань, а також виникнення аварійних ситуацій з руйнуванням цілих ділянок повітряних ліній 330 кВ Каховська – Островська та Каховська – Джанкой. З іншого боку, в Україні є повітряні лінії, що продовжують експлуатуватися вже понад 50 років, адже вони не зазнали подібного руйнівного природного впливу [7]. До того ж, за свідченнями експертів компанії «Mercados EMI», термін експлуатації 40 років далеко не завжди є критичним для повітряних ліній та силових трансформаторів; ці компоненти мережі електропередач можуть служити 60–80 років і навіть довше [9, с. 122]. Сказане доводить, що оцінка технічного стану основних засобів підприємства за терміном експлуатації може розглядатися тільки як початковий етап дослідження, зважаючи на низьку адекватність отриманих результатів.

Схожі висновки можна отримати, дослідивши у розрізі ЕС терміни експлуатації силових автотрансформаторів та трансформаторів. Так, найбільш тривалий термін експлуатації мають силові автотрансформатори (220–750 кВ) Кримської та Західної ЕС (табл. 2), найменш тривалий – Дніпровської, Центральної та Південно-Західної. За терміном експлуатації силових трансформаторів (35–220 кВ) результати дещо інші. Якщо як критичний термін взяти 40 років, то найгірша ситуація спостерігається у Центральній та Донбаській електроенергетичних системах (відповідно, 55,6 та 50,0 силових трансформаторів експлуатуються понад критичний термін), найкраща – у Дніпровській та Південній (лише 15,4 та 27,3% відповідно).

По-перше, очевидно, що аналіз за кожним видом основних засобів дає різні результати. По-друге, вивчивши дані табл. 2 щодо терміну експлуатації силових автотрансформаторів (220–750 кВ) та проаналізувавши дані звіту ДП «НЕК «Укренерго» щодо технічного стану обладнання підстанцій 110 кВ і вище, можна побачити суттєві розбіжності і навіть протиріччя. Так, як зазначалося вище, термін експлуатації силових автотрансформаторів в Дніпровській електроенергетичній системі – один з найнижчих, а в Кримській – один з найвищих. Однак за загальними оцінками технічного стану обладнання підстанцій в Кримській ЕС переважна більшість трансформаторних підстанцій знаходилася в задовільному стані, а 2/3 підстанцій Дніпровської ЕС мали електрообладнання, яке в більшості відпрацювало свій ресурс [7].

Таким чином, дати достовірну оцінку технічному стану основних засобів ДП «НЕК «Укренерго» виключно на основі результатів аналізу терміну їх експлуатації неможливо. Тому для оцінки технічного стану основних засобів ДП «НЕК «Укренерго» необхідно застосувати інший показник (або показники), що задовольняє всі три вимоги (адекватності, порівнянності, точності та повноти вимірювання).

У практиці економічного аналізу для оцінки технічного стану основних засобів використовують такі показники, як коефіцієнт зносу та коефіцієнт придатності [1, с. 138; 2, с. 156–157; 3, с. 163; 4, с. 132]. За даними табл. 3 можна побачити, що значення коефіцієнтів зносу та придатності свідчать про в цілому задовільний стан основних фондів електричних мереж ДП «НЕК «Укренерго». Однак за електроенергетичними системами ситуація суттєво відрізняється. Так, якщо коефіцієнт зносу основних засобів по

Таблиця 2
Термін експлуатації обладнання підстанцій ДП «НЕК «Укренерго» станом на 01.01.2014 р. (розраховано за даними [7])

Назва обладнання/ Електроенергетична система	Потужність, МВА	Кількість, одиниць	У тому числі знаходяться в експлуатації (років)																
			одиниць				% до загальної кількості відповідного обладнання в електроенергетичній системі												
			до 25	з 25 до 30	з 30 до 40	40 і більше	до 25	з 25 до 30	з 30 до 40	40 і більше									
Автотрансформатори (220–750 кВ), усього, у тому числі:																			
Дніпровська	73978	341	97	101	110	33				28,4	29,6	32,3	9,7						
Донбаська	17446	64	19	29	16	–				29,7	45,3	25,0	–						
Західна	21437	89	27	26	27	9				30,3	29,3	30,3	10,1						
Кримська	10591	56	9	14	22	11				16,1	25,0	39,3	19,6						
Південна	2971	20	5	4	7	4				25,0	20,0	35,0	20,0						
Південно-Західна	4611	24	5	6	10	3				20,8	25,0	41,7	12,5						
Північна	3899	22	7	5	9	1				31,8	22,7	40,9	4,6						
Центральна	7224	36	12	9	12	3				33,3	25,0	33,3	8,4						
Трансформатори силові (35–220 кВ), усього у тому числі:	5799	30	12	10	7	1				40,0	33,3	23,4	3,3						
Дніпровська	4601,5	103	28	14	22	39				27,2	13,6	21,3	37,9						
Донбаська	651,1	13	5	2	4	2				38,4	15,4	30,8	15,4						
Західна	1985,5	22	6	2	3	11				27,3	9,1	13,6	50,0						
Кримська	209,6	14	2	2	6	6				–	14,2	42,9	42,9						
Південна	867,8	25	4	4	8	9				16,0	16,0	32,0	36,0						
Південно-Західна	285,5	11	6	1	1	3				54,5	9,1	9,1	27,3						
Північна	–	–	–	–	–	–				–	–	–	–						
Центральна	303,5	9	3	3	–	3				33,4	33,3	–	33,3						
	298,5	9	4	–	–	5				44,4	–	–	–						

лініях електропередач Північної, Центральної, Західної та Дніпровської ЕС перевищував 0,6, то по Південній та Кримській ЕС він був втричі нижчим – 0,2. Менш радикальні, проте досить суттєві, розбіжності мали місце і щодо значень коефіцієнта зносу основних засобів по електропідстанціях для різних електроенергетичних систем ДП «НЕК «Укренерго». Так, значення показника для Дніпровської ЕС склало 0,5, а для Центральної та Південної ЕС становило лише 0,2.

Якщо розглянути дані табл. 1–3, то можна також зіткнутися з протиріччями між даними при порівняльному аналізі технічного стану основних засобів у розрізі електроенергетичних систем. Так, зокрема за даними табл. 1, Кримська та Дніпровська ЕС мають схожу структуру повітряних ліній електропередачі за терміном експлуатації, а коефіцієнт зносу основних засобів за лініями електропередач (табл. 3) по Кримській ЕС становить 0,217, а по Дніпровській – 0,596. За даними табл. 2 щодо термінів експлуатації обладнання підстанцій ДП «НЕК «Укренерго» видно, що на Дніпровській ЕС ситуація станом на 01.01.2014 р. була однією з найкращих, по Кримській ЕС – однією з найгірших, однак значення коефіцієнта зносу основних засобів електричних мереж за електропідстанціями (табл. 3) дозволяє зробити діаметрально протилежні висновки: для Кримської ЕС значення коефіцієнта становить 0,268, для Дніпровської – 0,490. Схожі, хоча й менш суттєві розбіжності можна побачити при порівняльному аналізі технічного стану основних засобів інших ЕС.

Таблиця 3

Вартість та технічний стан основних засобів електричних мереж ДП «НЕК «Укренерго» станом на 01.01.2014 (розраховано за даними [7])

Найменування показників	ДП «НЕК «Укренерго»	у т. ч. за електроенергетичними системами							
		Дніпровська	Донбаська	Західна	Кримська	Південна	Південно-Західна	Північна	Центральна
Первісна вартість основних засобів електричних мереж, млн грн, усього	9810,2	1422,9	1285,8	1255,1	1149,0	1461,0	1059,1	574,8	1602,5
у т. ч. за: електропідстанціями	5995,6	761,1	920,4	657,1	778,5	777,2	508,0	288,2	1305,1
лініями електропередачі	2462,2	431,9	262,1	290,9	239,9	525,3	407,6	133,5	171,0
Балансова (залишкова) вартість основних засобів електричних мереж, млн грн, усього	6192,0	690,2	728,3	698,7	840,6	1110,1	684,0	302,1	1138,0

Найменування показників	ДП «НЕК «Укренерго»	у т. ч. за електроенергетичними системами							
		Дніпровська	Донбаська	Західна	Кримська	Південна	Південно-Західна	Північна	Центральна
у т. ч. за: електропідстанціями	4123,0	387,9	553,8	419,5	569,8	603,7	342,1	213,1	1033,1
лініями електропередачі	1410,5	174,4	133,0	110,5	187,8	422,7	270,1	48,0	64,0
Коефіцієнт зносу	0,369	0,515	0,434	0,443	0,268	0,240	0,354	0,474	0,290
у т. ч. за: електропідстанціями	0,312	0,490	0,398	0,362	0,268	0,223	0,327	0,261	0,208
лініями електропередачі	0,427	0,596	0,493	0,620	0,217	0,195	0,337	0,641	0,626
Коефіцієнт придатності	0,631	0,485	0,566	0,557	0,732	0,760	0,646	0,526	0,710
у т. ч. за: електропідстанціями	0,688	0,510	0,602	0,638	0,732	0,777	0,673	0,739	0,792
лініями електропередачі	0,573	0,404	0,507	0,380	0,783	0,805	0,663	0,359	0,374

Зауважимо, що коефіцієнт зносу на рівні 0,2–0,3 свідчить про добрий, практично незношений стан основних засобів. Таким чином, має місце суттєве протиріччя між загальним тривалим (часто понад норми) терміном експлуатації основних засобів електричних мереж ДП «НЕК «Укренерго» та відносно невисокими значеннями коефіцієнтів їх зносу.

Існування цього протиріччя підтверджують результати порівняльного аналізу даних табл. 3 та табл. 4. Так, з таблиць видно, що протягом досліджуваного періоду технічний стан основних засобів підприємства в цілому та окремо за електропідстанціями і лініями електропередачі покращився: коефіцієнти зношування знизилися, а придатності – зросли. І все це мало місце на тлі збільшення частки основних засобів, що знаходилися в експлуатації понад 40 років (розраховано за даними [7; 10]): за довжиною повітряних ліній електропередач – на 18,5% (з 37,5 до 56,0%), за кількістю силових автотрансформаторів та трансформаторів напругою 35–750 кВ – на 6,7% (з 9,5 до 16,2%).

На нашу думку, природа цього протиріччя полягає у викривленні реальних даних щодо первісної та остаточної вартості основних засобів електричних мереж ДП «НЕК «Укренерго». Зазначена проблема є типовою для українських підприємств, особливо для тих, що були засновані ще за радянських часів. Вартість основних засобів у бухгалтерських документах не відповідає їх реальній (справедливій) вартості. Справедлива вартість – сума, за якою може бути здійснено обмін активу або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами [11].

Таблиця 4

**Вартість і технічний стан основних засобів електричних мереж
ДП «НЕК «Укренерго» станом на 01.01.2010 (розраховано за даними [10])**

Найменування показників	ДП «НЕК «Укренерго»	у т. ч. за електроенергетичними системами							
		Дніпровська	Донбаська	Західна	Кримська	Південна	Південно-Західна	Північна	Центральна
Первісна вартість основних засобів електричних мереж, млн грн, усього	5237,8	920,1	851,8	812,3	368,2	351,2	570,9	357,4	1005,9
у т. ч. за: електропідстанціями	2768,2	428,4	513,2	320,9	248,6	175,0	204,0	163,6	714,6
лініями електропередачі	1580,2	380,7	233,9	255,1	66,3	102,6	260,3	119,8	161,4
Балансова (залишкова) вартість основних засобів електричних мереж, млн грн, усього	2955,4	383,4	442,6	425,6	233,0	193,1	336,4	171,9	769,5
у т. ч. за: електропідстанціями	1702,1	157,5	261,0	183,5	171,2	108,0	113,4	85,3	622,2
лініями електропередачі	752,9	167,9	125,8	107,6	32,1	44,7	160,3	45,8	68,7
Коефіцієнт зносу	0,436	0,583	0,480	0,476	0,367	0,450	0,411	0,519	0,235
у т. ч. за: електропідстанціями	0,385	0,632	0,491	0,428	0,311	0,383	0,444	0,479	0,129
лініями електропередачі	0,524	0,559	0,462	0,578	0,516	0,564	0,384	0,618	0,574
Коефіцієнт придатності	0,564	0,417	0,520	0,524	0,633	0,550	0,589	0,481	0,765
у т. ч. за: електропідстанціями	0,615	0,368	0,509	0,572	0,689	0,617	0,556	0,521	0,871
лініями електропередачі	0,476	0,441	0,538	0,422	0,484	0,436	0,616	0,382	0,426

Серед основних причин таких відхилень є:

- інфляційні процеси, особливо гіперінфляція початку 1990-х рр., при цьому темпи зростання цін на різні товари та послуги значно відрізнялися;
- численні переоцінки та індексації вартості основних засобів, методика проведення яких не завжди була досконалою;
- вибір підприємствами строків та методів амортизації основних засобів, що часто не відповідають реальній динаміці їх зношування;
- низький обсяг інвестицій у розвиток підприємств, що обумовлює подальшу експлуатацію майже зношених та повністю амортизованих основних засобів;
- стрімкий розвиток науки і техніки, що призводить до скорочення терміну корисного використання окремих основних засобів через швидке моральне зношування;

– економічні, політичні, соціальні, природно-кліматичні та інші фактори, що призводять до зміни попиту на продукцію підприємств і, відповідно, впливають на ринкову ціну основних засобів, необхідних для її виробництва тощо.

Спотворена оцінка вартості основних засобів підприємства має цілу низку негативних наслідків, зокрема:

- відсутність достовірної інформації про обсяги та структуру активів підприємства;
- неможливість дати реальну оцінку технічного стану основних засобів;
- викривлення у визначенні обсягів амортизаційних відрахувань та, відповідно, собівартості продукції;
- спотворення фінансових показників діяльності підприємства;
- викривлення у визначенні бази оподаткування та величини податкових платежів.

Вказані наслідки спотвореної оцінки вартості основних засобів негативно позначаються на здатності керівництва приймати раціональні обґрунтовані рішення стосовно результатів та перспектив діяльності підприємства, призводять до зниження ефективності його функціонування, а іноді ставлять під питання навіть сам факт його існування.

Особливо гострою ця проблема стоїть для підприємств, ціни (тарифи) на продукцію яких встановлюються або контролюються державою та розраховуються за методом «витрати плюс прибуток». Адже за таких умов від розміру амортизаційних відрахувань залежить не тільки розподіл доходів на витрати та прибуток, а й безпосередній розмір цих доходів, що визначається як добуток ціни товару або послуги на обсяг її реалізації.

Окрім цього, недооцінена вартість основних засобів значно обмежує та ускладнює доступ підприємства на ринки кредитних та інвестиційних ресурсів, що знижує його можливості щодо розширення або модернізації.

Усе це засвідчує особливу важливість точної та правдивої оцінки вартості основних засобів підприємства, особливо для такого, як ДП «НЕК «Укренерго» – державної природної монополії, від діяльності якої прямо залежать не тільки результати функціонування усіх секторів економіки країни, а й життя та здоров'я її мешканців.

Висновки. У результаті проведення оцінки технічного стану основних засобів ДП «НЕК «Укренерго» на основі показників терміну їх експлуатації та коефіцієнтів зносу і придатності були виявлені суттєві протиріччя між результатами оцінки технічного стану основних засобів підприємства за різними показниками. Подібні протиріччя зумовлені як сутністю показників (терміну експлуатації), так і спотворенням даних, необхідних для їх розрахунку (для коефіцієнтів зносу і придатності). Таким чином, доведено необхідність коригування даних щодо вартості та зносу основних засобів ДП «Укренерго». Зазначимо, що таке коригування може бути здійснене одним із двох шляхів: через індексацію або через переоцінку (дооцінку або уцінку). Також визначено вимоги до показників технічного стану основних засобів, одночасне дотримання яких забезпечує об'єктивність результатів аналізу, проведеного на їх основі, а саме, йдеться про вимоги адекватності,

порівнянності, точності та повноти вимірювання. У подальших дослідженнях необхідно здійснити критичний аналіз методик індексації та переоцінки вартості основних засобів підприємств та обґрунтувати доцільність їх застосування для ДП «НЕК «Укренерго».

Список використаних джерел

1. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій [Текст] / за ред. К.Ф. Ковальчука та ін. – Київ: ЦУЛ, 2012. – 325 с.
2. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства [Текст] / Т. Д. Костенко, Є. О. Підгора, В. С. Рижиков, В. А. Панков. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 398 с.
3. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз. Теорія і практика [Текст] / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. – Львів: Магнолія-2006, 2008. – 439 с.
4. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз [Текст] / Н.В. Тарасенко. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 343 с.
5. Електроенергетика України: стан і тенденції розвитку [Електронний ресурс] // Національна безпека і оборона. – № 6. – 2012. – С. 2–42. – Режим доступу: http://razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD135_ukr.pdf
6. Енергетична стратегія України на період до 2030 р., схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 1071 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>
7. Звіт ДП «НЕК «Укренерго» про результати діяльності за 2013 р. [Текст]. – К.: ДП «НЕК «Укренерго», 2014. – 698 с.
8. Статистика [Текст]: навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. О.В. Раєвської. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 504 с.
9. Про корпоративний розвиток НЕК «Укренерго» [Текст]: Звіт компанії «MERCADOS – ENERGY MARKETS INTERNATIONAL», 2010. – 151 с.
10. Звіт ДП «НЕК «Укренерго» про результати діяльності за 2009 р. – К.: ДП «НЕК «Укренерго», 2010. – 695 с.
11. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» від 07.07.1999 № 163 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>

В статтю проведена оцінка технічного стану основних засобів ГП «НЭК «Укрэнерго» на основі показателів строка експлуатації, коефіцієнтів износа і годності; виявлені суттєві протиріччя між результатами оцінки по цим показателям; досліджена природа цих протиріччя, включаючи, в частині, в искаженні реальних даних відносно вартості основних засобів; проаналізовані причини і наслідки такого искаження; доведена необхідність корекції даних відносно вартості і износа основних засобів ГП «НЭК «Укрэнерго».

Ключевые слова: *технічний стан, основні засоби, ГП «НЭК «Укрэнерго», строк експлуатації, коефіцієнти износа і годності, справедлива вартість.*

The estimation of the fixed assets technical condition on the SE «NPC «Ukrenergo», based on the working term indicator, wear and workability coefficients, is carrying out in the paper; the significant contradictions between the estimation results are identified; the nature of these contradictions, which in particular consists in the deformation of the real data on the value of fixed assets, is investigated; the causes and consequences of this deformation are analyzed; the necessity of adjusting the data on cost and wear of fixed assets on the SE «NPC «Ukrenergo» is proved.

Key words: *technical condition, fixed assets, SE «NPC «Ukrenergo», working term, wear and workability coefficients, fair value.*

Одержано 14.10.2014.